

ประโยค ป.ธ. ๖

แปล ไทยเป็นมคธ

สอบ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๑. ลำดับนั้น มารดานายนันทิยะนั้นบอกนางสาวเรวดีว่า แม่คุณที่เรือนหลังนี้ แม่จึงฉาบทาสถานที่สำหรับนั่งของพระภิกษุสงฆ์ ปลูกอาสนะไว้ตั้งเชิงรอง(บาตร)ไว้ เวลาพวกภิกษุมา รับบาตร นิมนต์ให้ท่านนั่ง เอาที่กรองน้ำกรองน้ำนั้น (ถวาย) เวลาท่านฉันเสร็จแล้วล้างบาตร ด้วยประการตามที่ฉันพูดมาอย่างนี้ แม่จึงเป็นหญิงที่โปรดปรานของลูกชายฉัน ฯ นางสาวเรวดีนั้นได้กระทำตามนั้น ฯ ลำดับนั้น พ่อแม่จึงบอกถึงเรื่องราวนางสาวเรวดีนั้นแก่ลูกชายว่า แม่เรวดีเป็นหญิงที่อดทนต่อโอาส เมื่อนายนันทิยะนั้นรับปากว่าดีแล้ว จึงกำหนดวันกระทำอาวาหรงค ๑ ลำดับนั้น นายนันทิยะพูดกะนางเรวดีนั้นว่า ถ้าภิกษุสงฆ์ด้วย พ่อแม่ฉันด้วย เธอจักบำรุง ด้วยประการเช่นนี้ เธอจักได้อยู่ที่เรือนนี้ ขอเธอจงอย่าละเลยก็แล้วกัน ฯ

นางรับว่า ดีละ แล้วทำที่เป็นผู้มีศรัทธาบำรุงอยู่ ๒-๓ วัน ก็คลอดบุตร ๒ คน ฯ พ่อแม่แม่ของนายนันทิยะได้เสียชีวิตแล้ว ฯ ความเป็นใหญ่ทั้งหมดในเรือน ก็ตกอยู่แก่นางเรวดีนั้นคนเดียว ฯ จำเดิมแต่พ่อแม่เสียชีวิต แม้นายนันทิยะก็เป็นมหาทานบดีเตรียมตั้งทานสำหรับภิกษุสงฆ์ ฯ (และ) เริ่มตั้งค่าอาหารแม้สำหรับคนกำพร้าและคนเดินทางเป็นต้นไว้ ที่ประตูเรือน ฯ ในกาลต่อมา เขาฟังพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดา กำหนดอานิสงส์ในการถวายอาวาสได้แล้ว ให้ทำศาลา ๔ มุข ประดับด้วยห้อง ๔ ห้องในมหาวิหาร ในป่าอิสิปตนะ แล้วให้ลาดเตียงและตั้งเป็นต้น เมื่อจะมอบถวายอาวาสนั้น ได้ถวายทานแก่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุขแล้วถวายน้ำทักษิโณทกแก่พระตถาคต ฯ ปราสาททิพย์ สำเร็จโดยรัตนะ ๗ ประการพร้อมด้วยหมูนารี มีประมาณ ๑๒ โยชน์ในทิศทั้งปวง เบื้องบนสูงประมาณ ๑๐๐ โยชน์ ผุดขึ้นในเทวโลกชั้นดาวดึงส์พร้อมด้วยทักษิโณทกประคิฐฐาน (ในพระหัตถ์) ของพระบรมศาสดาทีเดียว ฯ

๒. ฝ่ายหมูนางอัปสรเห็นพระเถระนั้นแล้ว ลงจากปราสาทกล่าวว่า ท่านผู้เจริญ พวกดิฉันเกิดในที่นี้ ด้วยหวังว่า จักเป็นนางบำเรอของนายนั้นทียะ แต่เมื่อไม่พบเห็นนายนั้นทียะนั้น เป็นผู้ถืออัธเหลือเกิน ด้วยว่า การละมณุษย์สมบัติแล้วถือเอาทิพยสมบัติ ก็เช่นกับการทำลายชาติแล้วถือเอาชาติทองคำ ฉะนั้น พระผู้เป็นเจ้าพึงบอกเขาเพื่อประโยชน์แก่การมา ณ ที่นี้ ฯ พระเถระ (กลับ) มาจากเทวโลกนั้นแล้วเข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดา ทูลถามว่า พระเจ้าข้า ทิพยสมบัติย่อมเกิดแก่บุคคลผู้ทำความดีที่ยังอยู่บนมนุษยโลกนี้เอง หรือหนอแล ฯ พระบรมศาสดา โมคคัลลานะ ทิพยสมบัติที่เกิดขึ้นแก่นายนั้นทียะในเทวโลก อันเธอเห็นแล้วเอง มิใช่หรือ ไฉนจึงถามเราเล่า ฯ โมคคัลลานะ ทิพยสมบัติ เกิดได้อย่างนั้นหรือ พระเจ้าข้า ฯ ลำดับนั้น พระบรมศาสดา ตรัสกะพระเถระ นั้นว่า โมคคัลลานะ เธอพูดอะไรนั้น เหมือนอย่างว่า ใคร ๆ ยืนอยู่ที่ประตูเรือน เห็นบุตรหรือพี่น้องผู้ไปอยู่ต่างถิ่นมานาน(กลับ)มาแต่ถิ่นที่จากไปอยู่ พึงมาสู่ เรือนโดยเร็ว บอกว่า คน ชื่อโน้น มาแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้น พวกญาติของเขา ก็ยินดีร่าเริงแล้วออกมาโดยขมิ้ม พึงยินดียิ่งกะผู้นั้นว่า พ่อคุณ พ่อมาแล้ว พ่อคุณ พ่อมาแล้ว ฉันทใด เหล่าเทวดา(ต่าง)ถือเอาเครื่องบรรณาการอันเป็นทิพย์ ๑๐ อย่าง ต้อนรับด้วยคิดว่า เราก่อน เราก่อน แล้วยอมยินดียิ่งกะสตรีหรือบุรุษ ผู้ทำความดีไว้ในโลกนี้ซึ่งละโลกนี้แล้วไปสู่โลกหน้า ฉันทนั้นเหมือนกัน ดังนี้ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๖

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อตฺสฺส มาตา เรวตี อาห อมฺม ตฺवं อิมสฺมี เกเห ภิกฺขุสงฺฆสฺส
 นิสฺสชฺชนญฺจานํ อุปลิมฺปิควา อาสนานิ ปณฺณาเปหิ อารุเรจ เจเปหิ ภิกฺขุณฺ
 อาคตฺกाले ปตฺเต คเหตฺวา นิสีทาเปตฺวา ฌมฺมกรเกน ปานียํ ปริสฺสาเวตฺวา
 ภูตฺตกาเล ปตฺเต โหว เอิว เม ปุตฺตสฺส อาราริกา ภวิสฺสตีติ ฯ สธา
 ตถา อกาสิ ฯ อถ นํ โอวาทกฺขมา ชาตาคิ ปุตฺตสฺส อาโรเจตฺวา เตน
 สาธฺวตี สมฺปญฺจิเจต ทีวีสํ เจเปตฺวา อวาทํ กรีสฺสุ ฯ อถ นํ นนฺทียโ
 อาห สเจ ภิกฺขุสงฺฆญฺจ มาตาปิตโร จ เม อุปญฺจหิสฺสตี เอิว อิมสฺมี เกเห
 วตฺถุํ ลภิสฺสตี อปฺปมตฺตา โหหิติ ฯ สธา สาธฺวตี ปญฺจิสฺสุณฺนิตฺวา กติปาหํ
 สทฺธา วิย หุตฺวา อุปญฺจหนฺตี เทว ปุตฺเต วิชยิ ฯ นนฺทียสฺสปี มาตาปิตโร
 กาลมกฺสุ ฯ เกเห สพฺพิสฺสรียํ ตสฺสาเยว อโหสิ ฯ นนฺทียปิ มาตาปิตฺตุนํ
 กาลกิริยโต ปญฺจาย มหาทานปติ หุตฺวา ภิกฺขุสงฺฆสฺส ทานํ ปญฺจเปสิ
 กปณฺทริกาทีนํปี เคหทฺวารे ปากวตฺตํ ปญฺจเปสิ ฯ โส อปรภาเค สตฺถุ
 ฌมฺมเทสนํ สุตฺวา อวาสทานे อานิสฺสํ สลฺลกฺเขตฺวา อิสฺสิปตฺเน มหาวิหาร
 จตฺตฺหิ คพฺเภหิ ปญฺนิมฺมจฺจิตํ จตฺตฺสาลํ การेतฺวา มณฺจปิจาทีนํ อตฺถรยาเปตฺวา
 ตํ อวาทํ นิยฺยาเทนฺโต พุทฺธปฺปมฺขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ทานํ ทตฺวา ตถาคตฺสฺส
 ทกฺขิโณทกํ อทาสิ ฯ สตฺถุ ทกฺขิโณทกปฺปติญฺจानนฺน สทฺธิเยว ตาวตีสเทวโลเก
 สพฺพิทิสาสฺส ทฺวาทสโยชนิโก อุทฺธํ โยชนสตฺตฺตฺพฺโพเช สตฺตฺรตนมโย
 นาริคมสมฺปนฺโน ทิพฺพปฺปาสาทิ อุกฺคจฺฉิ ฯ

๒. อจฺจราสฺงโฆปิ นํ ทิสฺวา ปาสาทโต โอตฺริตฺวา อาห ภนฺเต
 มยํ นนฺทียสฺส ปริจาริกา ภวิสฺสามาติ อิช นิพฺพตฺตา ตํ ปน อปฺสฺสนฺตา
 อติวีย อุกฺกณฺจิตฺมฺห มตฺตคิกปาตี ภินฺทิตฺวา สฺวณฺณปาตี คหณฺสทิสฺ
 หิ มนฺุสฺสสมฺปตฺตี หิตฺวา ทิพฺพสมฺปตฺตี คหณฺ อิชาคมนตฺถาย นํ
 วเทยฺยาถาติ ฯ เถโร ตโต อากนฺตฺวา สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา ปุจฺฉิ

นิพพตตติ นุ โข ฆนเต มนุสฺสโลกे จิตานญเณว กตกถยามาน
 ทิพพสมปตฺตตี ๑ โมคฺคกฺลฺลาน นนฺ เต เทวโลกे นนฺทियสฺส นิพพตฺตา
 ทิพพสมปตฺตตี สามิ ทิฏฺฐา กสฺมา มํ ปุจฺฉสึตี ๑ เอวํ ฆนเต
 นิพพตฺตตี ๑ อถ นํ สตฺถา โมคฺคกฺลฺลาน ก็ นามตํ กเถสิ ยถา
 หิ จิรปฺปวตฺถํ ปุตฺตํ วา ภาตฺริ วา ปวาสโต อากฺขณฺตํ คามทฺวาเร
 จิตโต โกจิทฺเว ทิสฺวา เวเคน เคน्हิ อากฺนฺตฺวา อสุโก นาม อากโตติ
 อารโเจยฺย อถสฺส ฌาตกา หฎฺฐปฺปหฺฎฺฐา เวเคน นิภฺขมิตฺวา อากโตติ
 ตาต อากโตสิ ตาตาติ ตํ อภินนฺทเยยฺย เอวเมว อิทฺ กตกถยามานํ อิตฺถิ
 วา ปุริสํ วา อิมํ โลกํ หิตฺวา ปฺรโลกํ กตํ ทสฺวิธํ ทิพพปณฺณาการํ
 อาทาย อหํ ปฺรโต อหํ ปฺรโตติ ปจฺจุกฺกนฺตฺวา เทวตา อภินนฺทนฺตีตี
 อาห ๑
